

ligt på baggrund af Europarådets konvention fra 1959 om gensidig retshjælp i straffesager.

EU-landene påbegyndte i 2. halvår af 1995 arbejdet med et udkast til en EU-retshjælpskonvention, der skal gælde mellem EU-landene. Formålet med konventionen er at smiddiggøre og forenkle samarbejdet i straffesager mellem EU-landene samt at gennemføre bestemmelser om begæringer om visse særlige former for gensidig retshjælp, herunder i forbindelse med aflytning af telekommunikation.

Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg er løbende blevet orienteret om forhandlingerne, senest forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999.

På dette rådsmøde blev der opnået politisk enighed om store dele af konventionsudkastets bestemmelser om aflytning af telekommunikation.

Danmark har imidlertid fortsat et parlamentarisk undersøgelsesforbehold over for konventionsudkastet.

For så vidt angår aflytning af telekommunikation indeholder konventionsudkastet bestemmelser, der opregner de nærmere betingelser for fremsættelse og imødekomme af retsanmodninger om bistand til aflytning af telekommunikation. Endvidere søger udkastet at regulere de forskellige situationer, hvor der er behov for samarbejde mellem medlemslandene om aflytning af telekommunikation. En del af de situationer er blevet mere praktisk relevante bl.a. på grund af udviklingen indenfor mobiltelefonkommunikation. Det gælder bl.a. tilfælde, hvor målet for en lovligt etableret aflytning flytter sig fra et land til et andet, eller hvor det medlemsland, der iværksætter aflytningen, ikke på tidspunktet for iværksættelse af aflytningen, er klar over, at målet for aflytningen ikke længere befinder sig i det pågældende land.

Sådanne aflytninger gennemføres allerede i dag, men som situationen er nu, vil denne type aflytninger sædvanligvis ikke komme til det lands kundskab, hvor målet for aflytningen befinder sig.

Derfor lægges der i konventionsudkastet op til, at man i de tilfælde, hvor et land, som led i en strafferetlig efterforskning, foretager en sådan aflytning, skal underrette det land, hvor målet for aflytningen befinder sig. Der lægges endvidere op til, at det skal være muligt for dette land at kræve, at aflytningen bringes til ophør, hvis aflytningen er uforenelig med national

ret, og/eller at aflytningsmaterialet ikke bruges som bevis i en straffesag.

Som det fremgår, lægger konventionsudkastet således ikke op til, at myndighederne i et medlemsland kan foretage aflytning af mobiltelefoner i et andet medlemsland uden at involvere myndighederne i det pågældende andet land. Tværtimod lægger konventionsudkastet op til, at det aflyttende land skal underrette det pågældende andet land, og at dette land har mulighed for at kræve aflytningen bragt til ophør.

Den teknologiske udvikling har medført, at myndighederne i et land kan aflytte mobiltelefoner, der befinder sig i et andet land. Der findes ikke i dag internationale regler, der regulerer sådanne situationer. Konventionsudkastet vil således lægge op til en styrkelse af borgernes retsbeskyttelse.

Det bemærkes i øvrigt, at danske myndigheder ved gennemførelse af en aflytning her i landet eller ved bistand til udenlandske myndigheder i forbindelse hermed altid vil være underlagt retsplejelovens regler.

Konventionsudkastet forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. marts 2000. Udkastet vil forud for dette rådsmøde blive forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg med henblik på forhandlingsoplæg.

Spm. nr. S 1479

Til justitsministeren (10/2 2000) af:

Else Winther Andersen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke forhold der betinger livsvarigt ægtefællebidrag?«

Svar (23/2 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen):

I forbindelse med separation eller skilsmisse skal der træffes bestemmelse om, hvorvidt der skal påhvile en ægtefælle pligt til at yde bidrag til den anden ægtefælles underhold, jf. ægteskabslovens § 49.

Indgår ægtefællerne ikke selv aftale herom, afgør retten efter lovens § 50, stk. 1, spørgsmålet, herunder om bidragspligtens varighed. Medmindre der foreligger særlige omstændigheder, kan retten kun pålægge en ægtefælle bi-